

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК ТЕЗ

міжвузівської конференції молодих вчених

та студентів

МЕДИЦИНА ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ

(Харків - 20 січня 2016 р.)

Харків - 2016

Выводы: Методом атомно-абсорбционной спектроскопии проведено изучение минерального состава цветков лаванды узколистной, установлено наличие 15 макро- и микроэлементов. В наибольших количествах содержатся калий, кальций, магний, кремний.

Сакал Г.О., Товажнянська В.Д.

**ВПЛИВ ХРОНІЧНОЇ ВНУТРІШНЬОУТРОБНОЇ ГІПОКСІЇ НА МОРФО-
ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН НАДНИРКОВИХ ЗАЛОЗ ТА ПЕЧІНКИ ПЛОДІВ
ЩУРІВ ЛІНІЇ WAG**

**Харьковский национальный медицинский университет,
кафедра патологической анатомии,
Харьков, Украина**

У наш час не вирішено багато серйозних питань, пов'язаних з якістю здоров'я плода та новонародженого, тоді як показники дитячої смертності збільшуються із року в рік. Здоров'я дитини значною мірою визначається перебігом пренатального та перинатального періодів розвитку людини. Відомо багато причин, які впливають на перебіг вагітності і пологів, але найбільш поширеним несприятливим фактором є гіпоксія (Г.И. Губина-Вакулик, А.В. Андреев, 2014). Вплив гіпоксії на організм плода залежить від тривалості та сили дії, індивідуальної витривалості та строку внутрішньоутробного розвитку. Гіпоксія пренатального періоду має різко негативний вплив на плід, наслідком якого є зниження виживаності, внутрішньоутробна затримка росту. Киснева недостатність у період вагітності знижує адаптаційні можливості в постнатальному періоді, обумовлюючи загибель і народження фізіологічно незрілого й відстаючого в розвитку новонародженого (М.С. Мірошніченко, І.В. Сорокіна, О.М. Плітень, 2014). Найбільш помітна дія гіпоксії на органи ендокринної та екзокринної секреції. У даному дослідженні ми вирішили дослідити стан надниркових залоз, як представників ендокринної системи та печінки, яка є одночасно ендокринною та екзокринною залозою (О.Д. Луцик, 2013)

Метою дослідження – вивчити морфо-функціональний стан надниркових залоз та печінки у щурів лінії WAG, які зазнали впливу хронічної внутрішньоутробної гіпоксії.

Матеріал і методи. Весь матеріал був розділений на дві групи: контрольну, до якої увійшли 9 плодів від щурів з фізіологічної вагітністю, і групу порівняння, її склали 7 плодів від щурів з моделюванням високогірної хронічної гіпоксії. Тварин виводили з експерименту на 21 день гестації. Тканини надниркових залоз та печінки плодів досліджувались за допомогою гістологічних методів. Експерименти проводилися в 2013-2014г на базі кафедри патологічної анатомії ХНМУ.

Результати дослідження. При дослідженні плаценти виявлені наступні морфологічні зміни: макроскопічно – вага, об'єм, товщина дещо зменшені; мікроскопічно – помірно виражені інволютивно-дистрофічні та дисциркуляторні зміни. Печінка – у ході мікроскопічного дослідження встановлено, що в печінці плодів контрольної групи гістоархітектоніка збережена, балочно-радіарна будова простежується чітко. У центральних венах відзначається помірне повнокров'я, синусоїди нерівномірно розширені. Гепатоцити з еозинофільною зернистою цитоплазмою і округлим базофільним ядром. При дослідженні печінки основної групи встановлено, що гепатоцити знаходились переважно в стані дрібнокрапельного ожиріння на периферії часточок. Портальні тракти незначно розширені за рахунок новоутвореної сполучної тканини. Нерівномірне повнокров'я синусоїдів і центральних

печінкових вен. Середня щільність клітин в на 1 мм^2 площі в групі плодів із хронічною внутрішньоутробною гіпоксією достовірно менша, ніж у контрольній групі ($P < 0,01$). Але середня площа гепатоцита, середня площа ядра, достовірно вищі у порівнянні із контрольною групою ($P < 0,01$). Вказані зміни можна вважати наслідком хронічної внутрішньоутробної гіпоксії плода.

Наднирники – у контрольній групі клубочкова зона добре диференціювалась від пучкової зони, тому що між ними був присутній шар камбіальних клітин з темним ядром. Пучкова зона кори надниркових залоз досить вузька, але майже в два рази ширше клубочкової зони. У групі контролю основну товщу кори надниркових залоз складала фетальна кора. У щурят при хронічній внутрішньоутробній гіпоксії гістологічна структура наднирників відрізнялася від такої у групи контролю. Клубочкова зона кори надниркових залоз більш рихла, при цьому ширина зони і площа ядер ендокриноцитів достовірно не змінилися ($P > 0,05$). Пучкова зона наднирників щурят основної групи перевищує таку в групі контролю ($P < 0,01$). Виявлені цитоліз та резорбція спонгіоцитів, добре помітне розростання сполучної тканини. Ширина фетальної кори достовірно зменшена, в порівнянні з групою контролю ($P < 0,01$). Що стосується щільності клітин, то в основній групі вона трохи вище, однак площа клітини і ядра нижче, що вказує на зниження морфофункціональної активності фетальної кори надниркової в порівнянні з групою контролю і, очевидно, свідчить про прискорення дозрівання наднирника під дією перенесеної хронічної внутрішньоутробної гіпоксії.

Висновки. В результаті проведеного дослідження встановлено, що хронічна внутрішньоутробна прискорює дозрівання наднирників, викликає підвищення функціональної активності гепатоцитів, виснажуючи, тим самим, адаптаційні резерви органу. Описані особливості будови наднирників та печінки плодів є морфологічним підтвердженням впливу хронічної гіпоксії на закладку і формування органів на ранніх етапах внутрішньоутробного життя, що може проявитися надалі в онтогенезі розвитком недостатності функціональної активності цих органів.

Сакал А.А., Чирва А.В.

МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПЕЧЕНИ КРЫС В ПРЕНАТАЛЬНОМ И РАННЕМ ПОСТНАТАЛЬНОМ ПЕРИОДАХ

Харьковский национальный медицинский университет.

**Кафедра патологической анатомии, кафедра гистологии, цитологии и
эмбриологии.**

Харьков, Украина.

Печень является органом, выполняющим в процессе эмбриогенеза одновременно свои собственные функции, и являющимся кроветворным. Исследование морфологических особенностей печени крыс на разных этапах онтогенеза является актуальным направлением современной морфологии, поскольку позволяет оценить морфофункциональное состояние печени и особенности её развития в процессе эмбриогенеза в норме, а также при различных патологических состояниях.

Цель исследования: изучить морфофункциональное состояние печени новорожденных крысят от матерей с физиологической беременностью в раннем постнатальном периоде.

Материалы и методы. Исследовалась ткань печени доношенных плодов и новорожденных от здоровых лабораторных крыс линии WAG с физиологическим